

מבט מעודד: "המצב ולהיפך"

שימו לב לביטוי הבא: "החוסן הכלכלי". לא מדובר ב"חוסן הקהילתי" המוכר לנו, אלא במונח חדש, המחבר בין עולם הנפש לעולם הכסף. לנושא הזה הוקדש המפגש האזורי השנתי, שנערך לאחרונה במסגרת פרויקט יוב"ל. הנושא הוא חשוב ומאתגר, בלי ספק. אבל עזבו את התכנים ותתמקדו בביטוי עצמו: איפה עוד יכלו לחשוב על חיבור לשוני כזה בין חוסן לכלכלה?

אכן, המציאות שלנו והאופנים בה אנו מתמודדים איתה, הצמיחו במשך השנים ביטויים מקוריים, המחברים בין עולמות שונים, לעיתים אפילו הפוכים.

נתחיל בתופעה הנפוצה ביותר - השימוש האזרחי בראשי תיבות בסגנון צבאי. ועדות החירום שלנו נקראות צח"י, מרכזי ההפעלה הם חמ"לים וחדרי הביטחון הם ממ"דים. ואם תגידו שכל אלה לא צמחו דווקא בשער הנגב, אז נביא יצירות מקוריות שלנו בדמותם של צח"ק (צוות חירום קריית החינוך) וממ"י (מענה יישובי מידי), שעליהם יש לנו זכויות יוצרים עם תעודות.

התופעה השנייה היא ביטויים שמשלבים בתוכם אזרחי עם ביטחוני. זה התחיל ברצון שלנו לייצר בבתים מתחמים בטוחים, וכך נולדו "החדרים הממוגנים". בהמשך הגיעו באופן טבעי גם בתי הספר הממוגנים, הגנים הממוגנים, המעונות הממוגנים ועוד. ראש הממשלה ד'אז אהוד אולמרט, שנלחץ מהמשמעויות התקציביות (ולא הלשוניות כנראה), שיחרר את הביטוי הבלתי נשכח: "לא נמגן את עצמנו לדעת". אנחנו לא התרגשנו, וצירפנו לשפה שלנו את "הייעור הביטחוני" (שזה, למי שלא יודע, עצים בתפקיד של רשת הסוואה).

אבל, מעל כולם, עומדים שני צירופי מילים שהתפתחו אצלנו וזכו כבר לתהילה. הראשון הוא המצאה מקומית, שהפכה לאחד המותגים החזקים בארץ בשנים האחרונות: "עוטף עזה". תחשבו על זה. מה זה "עוטף"? במילון כתוב: "מכסה, מגונן, שומר". החיבור של זה לקשר בינינו לבין עזה הוא מרתק, לא כך?

המושג השני, שממחיש יותר מכל את המציאות בה אנו חיים, הוא "שיגרת החירום". אין צורך להכביר במילים. זהו צירוף מנוגד מפואר, שיכול להיכנס לפנתיאון של ביטויים הופכיים כמו "כישלון מפואר", "בחזרה לעתיד", וגם "הניתוח הצליח אבל החולה מת".

אז אלה הם חיינו, מלאים בחיבורים מפתיעים וניגודים מרתקים. יש לנו חוסן כלכלי, וצמיחה חברתית ואולי אפילו אינפלציה דמוגרפית. בתוכם וביניהם אנו מנתבים את דרכנו, בתקווה ובאמונה שבסוף נוכל לומר "סליחה שניצחנו".

עודד פלוט, מנכ"ל המועצה